

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України
Міністерство освіти і науки України
Запорізька міська рада
Запорізька торгово-промислова палата
Комітет підприємців з питань природокористування та охорони довкілля
при ТПП України
ЗОСПП(Р) «Потенціал»
МАОМС «Регіональний центр розвитку спроможних територіальних
громад Запорізької області»

*IV СПЕЦІАЛІЗОВАНИЙ МІЖНАРОДНИЙ ЗАПОРІЗЬКИЙ
ЕКОЛОГІЧНИЙ ФОРУМ*

«Еко Форум – 2020»

ЗБІРКА ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

15 – 17 жовтня 2020 року

ВЦ «Козак-Палац»

Запоріжжя 2020

8) удосконалення науково-методичних основ проведення розрахунків забруднення приземного шару атмосферного повітря із урахуванням процесів розсіювання та концентрацій забруднювачів, взаємодії джерел їх викидів; визначення потужності і мінімальної висоти джерел емісій забруднювачів при фіксованих параметрах викиду; 9) встановлення гранично допустимих і тимчасово узгоджених викидів для стаціонарних джерел із урахуванням питомих технологічних викидів забруднювачів.

Алгоритм оцінювання впливу атмотехногенних емісій на ґрунти має включати: 1) оцінювання рівнів впливу забруднювачів та розроблення вимог щодо оцінювання екологічного стану ґрунту при комбінуванні антропогенних впливів; 2) оцінювання змін властивостей ґрунтів, 3) оцінювання рівнів забруднення ґрунтів і небезпеки забруднення; 4) інтегральне оцінювання. Градації за ступенем забруднення ВМ ґрунтів будують на основі оцінок визначених концентрацій загального вмісту МЕ / ВМ та вмісту рухомих їх форм у ґрунтах.

УДК 614.71:502.175:551.510.42

Севальнєв А.І., к.мед.н., доц., Волкова Ю.В., Волков Д.С.*
Запорізький державний медичний університет, м. Запоріжжя
*ДУ «Запорізький обласний лабораторний Центр МОЗ України»

ЩОДО СТАНУ МОНІТОРИНГУ ЗА ВМІСТОМ ДРІБНОДИСПЕРСНОГО ПИЛУ

Прийняття Постанови КМУ № 827 «Деякі питання здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря» від 14 серпня 2019 року безперечно стало вагомим подієм на шляху до забезпечення відповідності стандартів України у сфері моніторингу стандартам ЄС.

В Україні вже є приклади вдалої організації моніторингу атмосферного повітря за вмістом дрібнодисперсних речовин, зазначених у цій Постанові - у м. Київ силами фахівців ДУ «ІГЗ ім. О.М. Марзєєва НАМНУ» на чолі з проф., д.мед.н О.І. Турос вже багато років функціонує автоматизований стаціонарний пост моніторингу, а також мобільна медико-екологічна лабораторія; у Донецькій, Дніпропетровській областях, на деяких підприємствах вже організовано сучасну систему спостережень. У нашому місті завдяки придбанню мобільної лабораторії моніторингу довкілля у 2019 році, фахівці ДУ «Запорізький обласний лабораторний центр» (ЗОЛЦ) також виконують дослідження концентрацій дрібнодисперсного пилу. Проте говорити про створення й повноцінне функціонування нової системи державного моніторингу поки що зарано.

Ми також не стоїмо осторонь, а вже з 2013 року виконуємо роботу з дослідження вмісту дрібнодисперсного пилу в повітрі м. Запоріжжя. Нами було визначено, що концентрації цих речовин перевищують рівні, рекомендовані ВООЗ, у всіх районах міста; встановлено найбільш забрудненні райони та вулиці місту, закономірності розповсюдження дрібнодисперсних часток в залежності від часу доби, пори року, метеорологічних характеристик, виявлено зв'язок між виникненням захворювань дихальної системи у населення та вмістом зважених твердих часток у повітрі, розраховані ризики виникнення неканцерогенних ефектів серед населення тощо. Наші результати дали змогу розробити систему профілактичних заходів по зниженню впливу дрібнодисперсного пилу на здоров'я. І не останнє місце в цій системі належить саме організації якісної системи державного моніторингу. Наразі за ініціативою завідувача кафедри загальної гігієни та екології Запорізького державного медичного університету к.мед.н. А.І. Севальнева, за підтримки ректора даного університету, проф., д.мед.н. Ю.М. Колесника, створена лабораторія та закуплено сучасне обладнання, що дозволить проводити подальші дослідження

й сумісно з фахівцями ЗОЛЦ аналізувати дані моніторингу та перетворювати їх в інформацію зрозумілу і прийнятну для застосування та прийняття управлінських рішень.

Ми розуміємо, що виконання вимог Директиви ЄС № 2008/50/ЄС «Про якість атмосферного повітря й чистіше повітря для Європи» потребує впровадження нових принципів організації мереж моніторингу і проведення спостережень, зокрема: відокремлення нових структурних підрозділів – органів управління якістю атмосферного повітря, утворення комісій з питань здійснення державного моніторингу, створення нової програми державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря; удосконалення мереж спостережень за атмосферним повітрям з урахуванням розподілення території України на зони й агломерації; переоснащення існуючих станцій спостереження сучасними автоматизованими приладами вимірювання та створення нових станцій як стаціонарних так й мобільних, що мають працювати у режимі реального часу; встановлення сучасних систем моніторингу викидів на підприємствах; створення єдиних державних реєстрів пунктів спостережень; поліпшення метрологічної й аналітичної баз моніторингу тощо. Тому навіть при найкращому сценарії дій, для ефективної роботи нової системи моніторингу потрібен час.

ЗМІСТ

КЛІМАТИЧНА ПОЛІТИКА 2020: ЗАКОНОДАВСТВО, РЕФОРМИ, ЕКОЛОГІЧНІ ПЕРСПЕКТИВИ

Белякова О. В., Солоха Д.В. ЕКОЛОГІЧНА ПРОБЛЕМАТИКА УЗГОДЖЕНОСТІ ДЕРЖАВИ ТА ВИРОБНИЦТВА В УКРАЇНІ	8
Карлін М. І. МЕХАНІЗМ ФУНКЦІОНУВАННЯ КЛІМАТИЧНИХ ФІНАНСІВ: ПРОБЛЕМА СТРУКТУРУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ	10
Майорова І.М., Сиволап Л.А. СУЧАСНА ЕКОЛОГІЧНА КОНЦЕПЦІЯ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА	12
Майорова І.М. ЕКОЛОГІЧНА РІВНОВАГА ТА РОЗБУДОВА СТІЙКОСТІ В ДОКУМЕНТАХ ВСЕСВІТНЬОГО ЕКОНОМІЧНОГО ФОРУМУ ДАВОС 2020	14
Маркова С. В., Романець І. В. НЕОБХІДНІСТЬ ФАХОВОГО ПІДХОДУ В УПРАВЛІННІ СИСТЕМИ МОНІТОРИНГУ СТАНУ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА	16
Марова С.Ф., Белякова О.В. АКТУАЛІЗАЦІЯ ПИТАНЬ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА	19
Саєнко С. О., Погребняк Л. О. РЕФОРМУВАННЯ ЛІСОВОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ В УПРАВЛІННІ ЛІСОВИМИ РЕСУРСАМИ	21
Солоха Д.В., Кисіль В.В. ІНТЕГРАЦІЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ ТА УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ІНТЕГРОВАНОГО ЕКОЛОГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ	23

СКОРОЧЕННЯ ВИКИДІВ І ЗАПОБІГАННЯ ЗМІНІ КЛІМАТУ

Василишина О.В. ЗАСТОСУВАННЯ ХАРЧОВИХ ПЛІВОК І ПОКРИТТІВ ДЛЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ ЯКОСТІ ПЛОДОВОЯГІДНОЇ ПРОДУКЦІЇ	27
Замора Я. П., Бурега Н.В. УТИЛІЗАЦІЯ ВУГЛЕКСИЛОТИ, ЯК СПОСІБ ГЕНЕРАЦІЇ «НОВОЇ БІОМАСИ»	29
Іванова Д.С., Літвінова І.М. УПРАВЛІННЯ ЕКОЛОГІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПРОМИСЛОВИХ РЕГІОНІВ В УМОВАХ ЗМІН КЛІМАТУ	31
Йоркіна Н.В., Черняк Є.Б, Умерова А.К., СУЧАСНІ КОНЦЕПТИ ZERO WASTE ЯК ОСНОВА ЗАПОБІГАННЯ ГЛОБАЛЬНИХ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН	33
Квітко М.О., Савосько В.М., ЗНАЧЕННЯ СТІЙКОСТІ ЛІСОВИХ НАСАДЖЕНЬ ПРИ ОЗЕЛЕНЕННІ ПРОМИСЛОВОГО КРИВОРІЗЖЯ В УМОВАХ СТЕПОВОЇ ЗОНИ	34
Кіщак Я., Чайка О.Г., Погребенник В.Д., ОЦІНЮВАННЯ ВПЛИВУ БЕЛІГЕРАТИВНИХ ОБ'ЄКТІВ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ НА СТАН ДОВКІЛЛЯ	37
Костенко В.К. ВПЛИВ ГІРНИЧОДОБУВНИХ ПІДПРИЄМСТВ НА КЛІМАТ ЕКОСИСТЕМ	39

Мокрий В. І., Петрушка І. М., Казимира І. Я., Гречаник Р. М., Федчишин А. Ю. МОНІТОРИНГ, ЗБЕРЕЖЕННЯ І ВІДНОВЛЕННЯ БОТАНІЧНИХ ПАМ'ЯТОК ПРИРОДИ ЛЬВОВА	370
Мокрий В. І., Хрептак Н. О. СИСТЕМА МОНІТОРИНГУ НПП "ПІВНІЧНЕ ПОДІЛЛЯ"	372
Небеснюк О.Ю., Бартищ А.А. ОПТИЧНІ ЛІНІЇ ЗВ'ЯЗКУ В СИСТЕМАХ МОНІТОРИНГУ СТАНУ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА	374
Небеснюк О.Ю., Сохань С.С. РОЗРОБКА ПРИЛАДУ ДЛЯ МОНІТОРИНГУ КОНЦЕНТРАЦІЙ ВУГЛЕКИСЛОГО ГАЗУ В ПОВІТРЯНОМУ СЕРЕДОВИЩІ	376
Новокщонаова О.В. ЗНИЖЕННЯ ШКІДЛИВОГО ВПЛИВУ АВТОТРАНСПОРТУ НА ДОВКІЛЛЯ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ	378
Нурієва О.Ф., Гаврікова О.П., Терехов Р.Л. ЩОДО РОБОТИ ЛАБОРАТОРІЇ ЕМП ТА ІНШИХ ФІЗИЧНИХ ФАКТОРІВ ДУ «ЗАПОРІЗЬКИЙ ОЛЦ МОЗ УКРАЇНИ»	380
Пірогова І.М, Рильський О.Ф. ПРОБЛЕМА РЕГУЛЮВАННЯ ЯКОСТІ ПОВІТРЯ М. ЗАПОРІЖЖЯ ПРИ НЕСПРИЯТЛИВИХ МЕТЕОУМОВАХ	383
Плавайка М., Казимира І.Я. ТЕХНОЛОГІЇ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО АНАЛІЗУ ДЛЯ ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ ЛЬВІВЩИНИ	385
Полторацька В.М., Каспійцева В.Ю., Колесник І.О., Бойко А.О. ДО ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ ФОНОВОГО ЗАБРУДНЕННЯ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ	387
Притула Н.М., Ульянова О.С. ВПЛИВ АВТОТРАНСПОРТУ НА РІВЕНЬ ЗАБРУДНЕННЯ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ М. ЗАПОРІЖЖЯ МОНООКСИДОМ КАРБОНУ	389
Самохвалова В.Л. УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДІВ ПРОВЕДЕННЯ МОНІТОРИНГУ ЗАБРУДНЕННЯ ҐРУНТІВ У ЗОНАХ ВПЛИВУ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ	391
Севальнєв А.І., Волкова Ю.В., Волков Д.С. ЩОДО СТАНУ МОНІТОРИНГУ ЗА ВМІСТОМ ДРІБНОДИСПЕРСНОГО ПИЛУ	394
Семерня О.М. ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ТА ПРОГНОЗУВАННЯ СТАНУ ДОВКІЛЛЯ: ФОРМУВАННЯ ІНТЕГРАЛЬНОСТІ МИСЛЕННЯ СТУДЕНТІВ	397
Слабишева М.Є., Рильський О.Ф. ПРАВОВІ АСПЕКТИ МОНІТОРИНГУ ЗАБРУДНЕННЯ ДОВКІЛЛЯ (ПОВІТРЯ, ВОДА)	399
Сорока М. Л. ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ АНАЛІЗ ІНДИКАТОРІВ СТАНУ ТА ЯКОСТІ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ	401
Ханнанова О.Р., Добродєєва І.С. ШЛЯХИ ПОЛІПШЕННЯ ЯКОСТІ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ У РАЙОНІ АВТОВОКЗАЛУ М. ПОЛТАВА	403
Шафранова О.В., Амбросова Г.М. ВПЛИВ ГРОМАДСЬКОСТІ НА ЕКОЛОГІЧНІ РІШЕННЯ ПІДПРИЄМСТВ – ЗАБРУДНЮВАЧІВ	405